

श्रीसुरसरस्वतीसभा, शृङ्गेरी
तृतीया परीक्षा - प्रथमपत्रिका

दिनाङ्कः - 01-02-2026

अङ्काः - १००

पूर्वाह्नः - १०:०० तः १:०० पर्यन्तम्

समयः - होरात्रयम्

सूचनेಗಳು: १. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಉತ್ತರಗಳು ದೇವನಾಗರೀಲಿಪಿಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು.

೨. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕ್ರಮಾಂಕಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಬರೆಯಿರಿ.

Instructions: 1. Write Samskrita answers in Devanaagari script only.

2. Write the question numbers correctly.

1. पञ्चानां संस्कृतेन एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।

5

1. कनकलता का ?
2. वाग्देवता कथं भासते ?
3. शङ्कराचार्यः कदा अवातरत् ?
4. मल्लः कस्य सभामाससाद ?
5. के जयन्ति ?
6. वायसस्य नाम किम् ?

2. षण्णां द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।

12

1. मल्लस्य सामर्थ्यं विशदयत ।
2. राजा विक्रमः कुत्र कथं होमम् अकरोत् ?
3. श्रीशङ्करभगवत्पादाचार्यः कस्मात् कुत्र वेदान्तमध्यैत ?
4. के के त्याज्याः ?
5. कौशिकः पक्षिणं कुतः क्रूरया दृष्ट्या अपश्यत् ?
6. पञ्च तन्त्राणि कानि ?
7. हनुमान् सीतां कथम् आश्वासयामास ?

3. त्रयाणां पञ्चषैः वाक्यैः संस्कृतेन उत्तरं लिखत ।

9

1. एकलव्यः गुरुदक्षिणां किं ददाति ? तदा देवाः किमकुर्वन् ?
2. शावकौ काभ्यां व्यक्रीणात् ?
3. कीदृशाय शम्भवे नतिः ?
4. मल्लः परिकरं बध्वा राजानं किमुवाच ?

4. चतुर्णां मातृभाषया दशभिः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।

12

1. महाकवि कालिदासः ।
2. श्रीमच्छङ्कराचार्यैः सनातनधर्मस्य रक्षणं कथं कृतम् ? विवृणुत ।
3. रामोदन्ते सुन्दरकाण्डः - अस्य पद्यांशस्य सारांशं लिखत ।

4. विक्रमस्य चरितं कथं लोकोत्तरमासीत् ? विशदयत ।
- 5 ' पतिव्रतायाः माहात्म्यम् ' अस्य पाठस्य सारांशं लिखत ।।

5. चतुर्णां ससन्दर्भं मातृभाषया विवृणुत ।

12

1. "तत्साम्प्रतं क्षमस्व " ।
2. " नाहं विद्याविक्रयं करोमि " ।
3. " किञ्चित्कालपर्यन्तं सुखभोजनं प्राप्तुम् उपायः प्राप्तः" ।
4. " न पराभवमाप्नोति" ।
5. " रामः रावणं रणे हत्त्वा त्वां नेष्यति " ।

6. द्वयोः अन्वयानुसारम् अर्थं मातृभाषया लिखत ।

4

१. पादपं कञ्चिदारुह्य तत्पलाशैः सुसंवृतः ।
आस्ते स्म मारुतिस्तत्र सीतेयमिति तर्कयन् ॥
२. उद्धातः प्रणवो यासां न्यायैस्त्रिभिरुदीरणम् ।
कर्म यज्ञः फलं स्वर्गस्तासां त्वं प्रभवो गिराम् ॥
३. एकमेवाक्षरं यस्तु गुरुः शिष्यं प्रबोधयेत् ।
पृथिव्यां नास्ति तद्व्यं यद्वत्त्वा चानृणी भवेत् ॥

7. श्लोकद्वयं पूरयत ।

4

1. रवि -----मे मतिः ॥
2. यथा कन्दुक----- यथा ॥
3. शान्ताकारं ----- लोकैकनाथम् ॥

8. अस्य गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

3

शिरसा वहन् गुरोराज्ञां शङ्कराचार्यः वाराणसीं गत्वा भाष्यग्रन्थचयान् विरच्य, अपरिमितानन्तेवासिनः सङ्गृह्य, तैस्सह पादचारेण पुण्यक्षेत्रेषु सञ्चरन्, तत्रत्यैर्महाविद्वद्भिः सार्धं सुदीर्घकालं वादं कृत्वा स्वमतमद्वैतं लोके प्रचारयामास । आवर्जयामास च मधुरमधुरया वाग्धोरण्या जनतायाश्चेतांसि । खण्डयामास च विरुद्धानि पाखण्डमतानि ।

9. रिक्तस्थानानि पूरयत ।

3

1. साधुगृहे परिपुष्टो _____ ।
2. ब्रह्मणः _____ भूतानां प्रलयोदयौ ।
3. अल्पानामपि वस्तूनां संहतिः ----- ।

10. त्रयाणां पर्यायपदानि लिखत । 3
1. सूर्यः 2. सद्य 3. निशा 4. जनपदः
11. त्रयाणां विरुद्धपदानि लिखत । 3
1. आविरभूत् 2. प्रबुद्धः 3. उपक्रमः 4. प्रकाशः
12. त्रीणि पदानि संस्कृतवाक्येषु योजयत । 3
1. आसीत् 2. तर्हि 3. नमः 4. श्रुत्वा
13. त्रयाणां सन्धि विभज्य सन्धिनाम लिखत । 3
1. भगवन्नितः 2. कदाचिदपि 3. मतिरभूत् 4. बालांस्तदा
14. वाक्यदोषं परिहरत । (त्रयाणाम् एव) 3
1. मया एतावद् कालं पुस्तकं पठितम् ।
2. सर्वे वेदाः वेदाङ्गानि च वटुवेन अधीतानि ।
3. कमला रविकुमारस्य उपहारं ददाति ।
4. महिला घटं शिरे वहन्ती गच्छति ।
15. सुबन्त-तिङन्त-अव्ययानि पृथक् कृत्वा लिखत । (द्वावेव) 3
1. एवमुक्त्वा दुग्धञ्च निवेद्य गृहाऽभिमुखं प्रायात् ।
2. सा साध्वी पतिमागतं दृष्ट्वा ब्राह्मणं विहाय पतिसेवानिरताऽभवत् ।
3. अहं मत्प्रतिज्ञानुरूपं शिरसा गिरिं वोढुं समर्थोऽस्मि ।
16. लोकोक्तिं पूरयित्वा मातृभाषया विवृणुत । (द्वयोः) 4
1. प्रक्षालनाद्धि ----- वरम् ।
2. याञ्चा ----- कामा ।
3. उद्योगिनं ----- लक्ष्मीः ।
17. संयोज्य लिखत । 4
अ आ
1. हिरण्यधनुः उज्जयिनी
2. धर्मव्याधः निषाधराजः
3. सुन्दराभिधः मिथिला
4. त्रिविक्रमः महिलारोप्यम्
मलयालदेशराजः

18. व्याकरणविशेषं लिखत । 2
1. विषादं मा कृथाः 2. कपोतराजः
19. रेखाङ्कितपदमधिकृत्य प्रश्नवाक्यं कुरुत । 2
1. धीराः न्यायात् पथः पदं न प्रविचलन्ति ।
2. धीमतां विप्राणां तेजः माहात्म्यं च जानामि ।
20. समूहेतरपदं पृथक् कृत्वा लिखत । 2
1. जीमूतः वारिवाहः जामातुः वारिदः ।
2. स्वयम्भुवम् तुरासाहम् ब्रह्माणम् चतुर्मुखम् ।
21. चतुर्थपदं लिखत । 2
1. जिहेति – लज्जते :: समवेताः – -----
2. तद्यथा – जश्त्वसन्धिः :: हरिश्च – -----
22. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत । 2
1. उत्तमाः छात्राः गुरुम् प्रणम्य पाठान् पठन्ति ।
2. लघुपतनकः मैत्रीं संपादितवान् ।
